

**D. Marcus Evangelista. Rodolphi Gwaltheri Tigurini in
Euangelium Iesu Christi secundum Marcum Homiliæ
CXXXIX.**

Gwalther, Rudolf

[S.l.], 1570

VD16 W 1048

Homilia XXXVIII. Et hi sunt qui in terram bonam semen exceperunt, qui audiunt uerbum, & suscipiunt, & fructum ferunt: aliud triginta, aliud sexaginta, aliud centum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71833)

hic admodum caros sese praebeant, sicuti iuuenis illius exemplo Christus docet. Nec fieri potest, ut
in caelestium rerum studio ardeant, quorum corda opum et thesauris affixa sunt. De voluptatibus quid
dicere attinet, quarum studium ipsam mentem & verum rationis usum hominibus eripit, ut brutis
familis reddantur, qui hisce sese semel addixerunt. Denique cerè constat, omnes hosce ex Dei verbo
fructum nullum referre, quando vel ipsi illud rejiciunt, dum suis affectibus reluctari vident: vel il-
lus ipse Deus in isto iudicio eripit, ne propter ipsorum peccata apud eos malè audiat, qui nullum ad-
hoc illius gustum perceperant. Exempla hodie passim obuia sunt, quare longa commemoratione non
est opus.

Nobis potius huius mali remedium inquirendum erit: quod non aliud praesentis est, quam si
de hisce rectè iudicare discamus. Ita enim fiet, ut illis locum non demus, nec eas Dei verbo offi-
cari patiamur. Aequi curas huius seculi inanè esse constat, cum Dei providentia res nostrae omnes re-
guntur, nec quisquam est, multum animo discrucietur, statura suae vel cubitum unum addere, vel
quod Deus statuit, minima ex parte mutare queat. Nec tamen ignoramus absq; curis vitam hanc
transigi non posse, cum Dei decretum sit, ut homo in sudore vultus sui panem suum comedat, & quisq;
sua iam propriam (vix Christus ait) afflictionem habeat: sed curas base non ultra Dei vocatione
excedere, & ubi officium fecerimus, reliqua omnia Dei providentiae committere oportet. Quod si
operi praesens, multa sunt, quae illarum studium restringere possunt, inter quae praecipuum esse videtur,
quod illis Christus in praesenti deceptionem tribuit: quod ab illo verisimè fieri patebit, si rem ipsam
excernas. Per suadent enim sibi ipsi stultissimi homines, ex opum abundantia hominis vitam pende-
re, & eadem nobis gloriam, pacem & omne felicitatis genus conferre. At longè diuersum ipsa expe-
rientia nos docet: quando nec natura nostra tam multis opus habet, & multos in mediocri fortuna
& inter medios labores (quod olim sapiens ille Solon in Aglao observavit) feliciter multò vivere vi-
demus, quam opulentos illos Cræsos, qui in summa opum abundantia (sicuti in medijs vndis Tanta-
los) quotidie siccant & egent, & ad breue tempus inani gloriae aura turgidi, subito intermoriuntur,
ut omnibus suis diuitijs vel unicum vitam suae diem redimere possunt: quoad verò posteros, nihil illis
præter infamè & fatidum auaritiæ & fastus luxurij, nomen post se relinquunt, & quibus nam sua
illa opes cedant, incerti sunt, sicuti alibi Christus in parabola admonet. Accedit his, quòd qui opes
Deo & propriae salutis anteposuerunt, plerumq; illas fluxas & incertas, adeoq; perfidas esse sentiunt,
quando illas sibi ereptas inanius querelis requirunt. Taceo anima iacturam, cui redimende ne ro-
tus quidem mundi substantia sufficit. Nec melior est voluptatum conditio, in quibus multi summi
bonum collocant. Nam & breues sunt, & ferè infamia & acerbissimis doloribus finiuntur, neq; ali-
quidquam acerbam sui memoriam relinquunt, quæ ut conscientiam excruciat, ita nobis perperui dolo-
ris causa est. Ideo Augustinus de eo, qui peccati seruus est loquens, inter alia sic ait: Fecit peccatum,
ut aliquam corporalem caperet voluptatem: voluptas transit, peccatum manet: praeterit quod dele-
bat, remansit quod pungat. Viderunt hoc gentium philosophi, qui ideò voluptatum studia grauis-
sime detestati sunt. Et notum est illud Demosthenis, quod scerto Corinthio ingentem pecunie vim po-
suerit respondit: Non tancit demo pœnirere. Quò magis deplorari debet nostri seculi prauitas, quando
qui Christiani dicuntur, curpissimis voluptatibus belluarum instar sese immergunt, neq; de earum fi-
ne quicquam cogitant, modo praesentem animi libidinem exariare possint. At nos, quos sui verbi face-
proptus illuminauit Deus, depositis omnibus huius seculi curis, vna cum opum terrenarum & volu-
ptatum carnis studio, Dei verbo attendamus, & ad caelestis regni hereditatem aspirantes, mundo
(iuxta Pauli consilium) ieiua ut amur, ne illo abutamur. Ita fiet, ut nec tribulationes, nec verbi disci-
plinae, nec opum aut voluptatum studia obstare possint, quò minus Dei verbum dignos in nobis fru-
ctus proferat, & tandem omnibus hisce superatis, in caelestis regni horrea colligemur cum Christo se-
cundo Domino nostro, cui debetur benedictio, honor, gloria & potestas in aeternum. Amen.

Ut spiritus huius
obitari possit.
1. Curæ huius
seculi.
Matth. 6. et 10.
Genes. 3.
Matth. 6.
2. Diuitie.
1. Timoth. 6.
Luce 12.
Matth. 16.
3. Voluptates.

Eti sunt qui in terram bonam semen exceperunt, qui audiunt uer-
bum, & suscipiunt, & fructum ferunt: aliud triginta, aliud sexaginta,
aliud centum.

Argumentum
& usus presen-
tis loci.

Cum salus nostra non parua ex parte in hoc versetur, ut Dei verbum dignè audiamus, nihil autem sine, quæ nos auocare, & illius fructum in nobis impedire solem, Dominus noster Iesus Christus cum alijs sepe, tum in præsentibus parabola de his omnibus nos diligenter admonet. Etenim quidam tria produxit auditorum genera, quibus verbi prædicatio inutilis est. Illorum quarto loco eos subiicit, qui illud cum fructu audiunt. Meretur autem locus hic diligentiorem considerationem. Primo enim docet, quales nos esse conueniat, si Dei verbum nobis fructiferum velimus. Deinde admonet simul, credentium paucitate naminem offendi debere, ut id verbum Dei audire, vel idem prædicare nolint. Vt enim in præsentibus quarta demum sententia continetur, semper quæ pauciores fuisse ab ipsa rerum origine, historia sacra testatur. Admirari ergo est auditorum profectum de Dei verbo, sed potius ex hoc de ipsis auditoribus iudicari debet, ut quantum ad illorum, quæ reproborum loco haberi debeant, intelligamus. Cæterum locus hic nobis locum prædicandum ostendit.

Matth. 7. 20. 22.

Terra bona
qui dicantur.

Genes. 8.
2. Cor. 3.

Rom. 1.

Ezech. 11.
Acto. 13. & 16.

Psalms. 25.
119. & c.

Vt erga Dei
verbum sese ge-
rant, qui terra
bona sunt.
1. Audiunt uer-
bum.

Rom. 10.

Primo, qui nam per terram bonam intelligantur, videamus. Is nimirum, qui (ut Lucas voluit) ad verbi prædicationem animos honestos & bonos afferunt. At si hominis naturam inspicimus, omnes hereditaria peccati noxa corrupti, ex nobis ipsis nihil aliud quam peccare possumus. Etenim ad id humani (inquit Deus) præparata sunt ab ineunte ætate. Et propheta vox est: Præparata sunt cor hominis & præfractum, quis cognoscerit illud? Imò in electis quoque legem peccati oblatæ, qui minime fructum bonum ferant, cuius semen iam conceperunt, suo exemplo Paulus docet. Roma. 7. Vt ergo terra, quæ propter nos maledicta est, diuina benedictione cælestis secundari oportet: Ita nisi sua gratia Deus præueniat, nihil ex nobis honesti aut boni prodire poterit. Is primò per naturam legem commones quasdam notitias de Deo & virtutibus hominum animis in se habet: quæ nos de rebus agendis & vitandis admonent, sic etiam nos intra animos nostros (ut Paulus testatur) iaculare & excipere solent. Quot quot ergo istas notitias sequuntur, & secundum illas vitam instituerunt student, si boni fieri possunt, quales olim inter gentes multi fuerunt, & hodie inter Turcas etiam plures reperiri solent. At quia hæc meliores scientiæ principia ab ingentis carnis nostre affectibus fore obstant, vel zelum inconsideratum in nobis excitant, quo abrepti superstitiones quotidie nonas fugam, & circa res inutiles occupamur, insuper Verbi Dei doctrina opus est, & efficaci spiritus operante, quæ nos regeneratos ad bonum idoneos reddat, neq; extra diuinæ voluntatis metas nos vagari patiantur. At nunquam Dei verbum admittet homo, nisi Dominus corda noua largiatur, & eadem (ut propheta ait) ex lapideis carnea & flexibilia reddat. Ideò in Actis ad Pauli prædicationem creditur, cum quot quot ad salutem præordinati erant: & deum Lydia cor terigisse & aperuisse legitur, ut ipsi intenderet quæ à Paulo dicebantur. Quapropter terra bona sunt electi, qui animo boni fieri cupienti cupido verbum audiunt, & diuinitus illuminati illud amplectantur, & fructus ferunt. Hæc verus ille ecclesiæ mos est, ut à precibus sacrarum concionum initium fiat, quæ priuatim etiam electi obseruant, quoties Dei verbum vel audire vel legere instituerunt, sicut in Psalmis est videndum, multoties ista repeti & iterati solent: Vias tuas mihi indica. Deduc me in viam decorem tuorum. Inclina cor meum ad testimonia tua, &c. Sunt hæc probè obseruanda, ne profectum, quem in Dilectione & veritate totius instituto facimus, nobis ipsis ascribamus, sed dei gratiam agnoscamus, pro sua bona voluntate in nobis operatur & velle & facere. Philip. 2.

Secundo, quomodo isti erga Dei verbum sese gerant, videndum erit. Tria illa Christus voluit. Primum, quòd Verbum audiant. Non ergo priorum vitijs offenduntur, sed potius dei bonam gratiam agnoscunt, qui indignis quoque suam voluntatem reuelare dignatur. Ab hoc licet sese aliqua ratione luce iam præditos esse, & occulta spiritus impulsione præ alijs ad bonum proclines fieri videant, non tamen effertantur, ut proprio acumine freti doctrinam omnem contemnunt, nec etiam peccatorum aliquam reuelationem requirunt; sed se institutione opus habere intelligunt, & docendi rationem nobis diuinitus traditam, & ab ipsa mundi origine obseruatam, studiosè sequeuntur: quæ est, ut per auditum verbi dei fidei donum consequamur, sicut Paulus ad Romanos disserere docet. Et sane passim scripturæ verbi externi studium pijs tribuit, nec obscura est Christi sententia: Qui

deest,
nem eccle-
ge Janu-
qua verit-
in-fructu-
tura exco-
Dei
dile suffi-
illu r adu-
runt, nec
sufficere
infelices
docuit. E-
dit) sed il-
formet
& cogni-
lici haberi
ra referet
Et
tibus fin-
infelices
veniant.
prouenia-
que Dei
re relict-
concupis-
in Christi
& in ad-
peccaten-
cere arbi-
dignis fr-
vita ar-
corrupte
intra fr-
Deum
Ad
& ad iu-
ergo res
colligan-
sultimen-
hæstibus
in his or-
afflicti-
suum, q-
tebat eo-
& vi ijs
produm
T
fructus
in alio

verba Dei audit. Item, Oves mea vocem meam audiunt. Et idem per verbi predicatio-

10m. 8.
Matth. 28.
Ephes. 4.

nam ecclesiam suam colligi simul & conservari vult: cuius rei causa ecclesia ministerium perpetua le-

2. Verbum su-

Et hinc facit, quod tertio loco veros verbi auditores fructum facere dicit: qui vnicus predica-

3. Fructum

At huic malo optime medebimur, si videamus, qua ratione isti fructus & enascantur primum,

Quomodo fructus

Tertio magna inter eos, qui fructus ferunt, diversitas notatur. Vt enim non omne semen pares

Fructuum uestri
bi diversitas.
Matth. 25.

ista in omnibus Deus pro sua bona voluntate agit, nec ipsi displicet, qui minus proficit, modum
maiores profectus facere studeat. Minime ergo nos efferrī conuenit, etsi plures alios antecelle
tur, sed Dei gratiam agnoscamus, qui nos tam præclara sua gloria uasa esse uoluit. Quod enim
be: (inquit Paulus) quod non accepisti? Quod si accepisti, quid gloriari quasi non accepisti? Et
cum se plures multo fructus fecisse dixisset, quam reliquos Apostolos, mox addit: Non ego tanto
sed gratia Dei, que mihi adest. Rursum, qui se alijs inferiores uident esse, non desperent, sed prop
re studeant, & Deum rogent, ut opus suum, quod in ipsis cepit, perficere dignetur. Carent enim
omnes, ut Dei uerbum audiant, auditum animis recondant, & idem meditatione assiduam
ac super acis tentationibus omnibus fructus ferant, sicq; salutem æternam consequantur in Christo
su, cui debetur benedictio, honor, gloria & potestas in æternum. Amen.

1. Corin. 4.

1. Corin. 15.

H O M I L I A XXXV.

Et dicebat illis: Nunquid lucerna incenditur, ut subter modum ponatur, aut subter lectum? Nonne ut super candelabrum ponatur? Non est enim quicquam occultum, quod non sit manifestandum; neq; factum est secretum, sed ut in propatulum ueniat. Si quis habet aures ad audiendum audiatur. Et dicebat illis: Videte quid audiat. Quia mensura metimenti, mensurabitur & uobis, & adjicietur uobis qui auditis. Qui enim habet, illi dabitur: & ab eo qui non habet, etiam quod habet auferetur.

Argumentum
& usus pres
sentis loci.

Inter omnia beneficia Dei nullum, post exhibitum nobis filium suum Iesum Christum, pre
tius est uerbi sui predicatione, per quam nos de regni sui mysterijs certos reddat, & ueniam
dem æterna salutē donat. At quia circa hanc uariè erratur, Christus omnem eia rationem pre
denti parabola complexus est, qua non modò qua uerbi diuini natura, & quæ eiusdem efficien
docuit, uerum etiam quibus impedimentis ille præpediri soleat monuit, & quales esse conuenit, qui
illud sibi salutare esse uolunt. Quibus commodè præsentem hunc locum subiicit, quo dicitur, quod
Dei uerbum à nobis tractari debeat, & simul illius studium nobis diligentissime commendat. Illu
lissima autem est loci huius consideratio, eò quod multis obstaculis medetur, quæ ueram uerbi
cognitionem simul & fructum impediunt.

Quomodo Dei
uerbum tracta
ri & proponi
debeat.
Psal. 119.
Psal. 12.

Primo ut uerbum in Ecclesia tractari & proponi debeat, monet. Nunquid lucerna accenditur
(ait) ut subter modum ponatur? &c. Lucernam uocat Dei uerbum, nimirum ad illud David
alludens: Lucerna pedibus meis uerbum tuum. Ita uerò dicitur tum propter puritatem, quoniam
se habet, tum propter suos effectus, quos in nobis exerit. Ut enim luce nihil purius est & purior
ita Dei eloquia (inquit David) eloquia munda sunt, ut argentum in catino terreo excelsum, puri
ratum septies. Deinde ut lucerna noctis tenebras illuminat, que latebunt arguit, oculis ut
cium præflare possint seruit, quin & animos ob tenebrarum caliginem contristatos exhilarat
per Dei uerbum mundus hic, qui totus in tenebris uersatur, illuminari conuenit, & idem lucem
illius corruptionem, errores atque peccata arguit, hominis intellectum illustrat, ut diuina propo
re possit, totisq; bonis operibus illustris & conspicuus reddatur: ad hæc conscientias uigilantes, pro
rorum & scelerum atque desperationis tenebris oppressas mirifice serenat & tranquillat, dum illis
iucundam & salutarem diuina gratia lucem offundit. At quoad præsentem tractationem, uerbum
suum lucerna confert Christus, ut ostendat, quomodo in hoc uersari debeamus. Si enim lucerna est
idem cum hoc, quod cum lucerna, fieri debet. Hæc accendi solet, quando nisi id fiat, nullus usus
us est: Ita Dei uerbum predicatione illustrari oportet, ut nobis præluce queat. At lucerna
accensa non sub modio occultatur, nec subter lectum ponitur: Ita Dei uerbum nec modio contegi, nec
sub lectum abscondi debet. Sub modio occultant, qui doctrinam uerbi ad humana rationis cal
culum reuocant, nec fidei obedientiam habent, que omnem carnis intellectum Deo subiicit. Vbi
duo hominum genera est uideri. Primum eorum est, qui cum uerbi & salutis studium præ
se ferant, oracula Dei humana philosophia placitis meriuntur: Quorum exemplum in Scrip
tura

Ioan. 3.

Matth. 5.

Modius.
2. Corin. 10.